



**Nařízení**  
**Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj**  
**č. 13/2011**  
**ze dne 15.8.2011**

**o mimořádných veterinárních opatřeních**  
**k ochraně chovů včel v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy - moru**  
**včelího plodu**

Krajská veterinární správa pro Olomoucký kraj (dále také „KVS Olomouc“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění (dále také „veterinární zákon“), na základě zmocnění § 49 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona, v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 písm. b), d), i), j), l), odst. 2 písm. a) a odst. 3 veterinárního zákona nařizuje tato

**mimořádná veterinární opatření**  
**v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy - moru včelího**  
**plodu.**

**Článek I.**

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel na území Olomouckého kraje bez ohledu zda jsou organizovaní v Českém svazu včelařů ( dále jen ČSV ) nebo v jiné organizaci nebo neorganizovaní. Chovatelem včel se zde rozumí každý, kdo včely vlastní nebo drží, anebo je pověřen se o ně starat, ať již za úplatu nebo bezúplatně, a to i na přechodnou dobu. Mimořádná veterinární opatření ( ochranná a zdlávací opatření ) se nařizují k zajištění ochrany zdravých chovů včel před nebezpečnou nákazou – morem včelího plodu a jejímu zdolání, a to vzhledem ke zjištění výskytu této nebezpečné nákazy – moru včelího plodu, potvrzeného nálezem původce této nákazy laboratorním vyšetřením a návazně vymezeného ohniska nákazy v následných chovech včel chovaných na stanovištích včel v Olomouckém kraji

**Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/2938-4/KVSM ze dne 12.08.2011 v katastru obce Partutovice, k.ú. 718122 s účinností tohoto rozhodnutí od 12.8.2011.**

**Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/2863-4/KVSM ze dne 03.08.2011 v katastru obce Konice, k.ú. 669091 s účinností od 03.8.2011.**

Na základě potvrzení výskytu nebezpečné nákazy - moru včelího plodu a vymezení ohnisek této nebezpečné nákazy je nutné nařídit chovatelům včel opatření, která mají za účel zabránění šíření předmětné nákazy jak včelami samotnými, tak jejich produkty, jakož i prostřednictvím chovatelských zařízení a prostředků a pomůcek používaných při chovu včel v ohnisku. Takto zjištěný stav vyvolává ohrožení základních veterinárních zájmů v Olomouckém kraji. Řešení vzniklé situace **bezodkladným provedením** a dále trvalým prováděním ochranných a zdlavacích opatření uvedených v tomto nařízení je proto bezpodmínečně nutné a plně odůvodněné. Vzhledem k charakteru nákazy (vytváření spor), prodlevou při zajištění a provedení nařízených opatření by bylo umožněno případné šíření nákazy do dalších chovů včel a proto je nutno tato nařízená opatření splnit **bezodkladně**.

## Článek I

### Zřízení ochranného pásma

**Ochranným pásmem (OP)** se tímto předpisem vymezují katastrální území těchto obcí nebo jejich místních částí kolem vymezených ohnisek

- K ohnisku v k.ú. obce **Konice** - k.ú. obcí Konice, Březsko, Budětsko, Čunín, Dzbel, Dolní Zavadilka, Horní Zavadilka, Hačky, Jednov, Jesenec, Labutice, Ladín, Konice, Lhota u Konice, Klárky, Klužínek, Křemenec, Michnov, Nová Dědina, Ochoz, Ponikev, Raková, Rakůvka, Runářov, Skřípov, Slavíkov, Suchdol, Stražisko – Maleny, *na okr. Prostějov*
- K ohnisku v k.ú. obce **Partutovice** – k.ú. obcí Partutovice, Boňkov, Hilbrovice, Jindřichov, Kovářov, Kunzov, Kyžlířov, Lhotka u Hranic, Lipná, Michalov, Olšovec, Padesát Lánů, Potštát, Radíkov, Střítež nad Ludinou *na okr. Přerov* a v k.ú. obce – Heltínov, *na okrese Nový Jičín*

Ochranná pásma jsou vymezena v okruhu 5 km kolem ohnisek nákazy s přihlédnutím k zeměpisným, biologickým a ekologickým podmínkám.

## Článek III.

### Opatření v ochranném pásmu

**A. Všem chovatelům včel, jejichž stanoviště včelstev se nachází na území tímto předpisem vymezeného ochranného pásma podle Článku II. tohoto Nařízení se nařizuje :**

- 1) **Provést neprodleně prohlídku včelstev** s rozebráním včelího díla a to chovateli včel samotnými nebo k tomuto úkonu oprávněnými prohlížiteli ČSV. O výsledku prohlídky včelstev s důvodným podezřením na výskyt moru včelího plodu ( zjištění onemocnění plodu s příznaky moru včelího plodu ) neprodleně informovat KVS pro Olomoucký kraj,

třída Míru 101, 779 00 Olomouc, tel. č. 585700730, 585700731, ID datové schránky : 4jhaimr, fax: 585700746, e-mail: [epodatelna.kvsm@svscr.cz](mailto:epodatelna.kvsm@svscr.cz)

- 2) Při prohlídce včelstev je nutné použít ochranné rukavice ( gumové nebo pro jednorázové použití ). Po skončení prohlídky provést dezinfekci rukou, oděvu, obuvi a gumových rukavic.
- 3) **Zákaz přemísťování včelstev a matek uvnitř vymezeného ochranného pásma a z tohoto pásma.** Nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení pocházejících z nakažově neznámých zdrojů do chovu včel.
- 4) V pozorovací době sledovat zdravotní stav včelstev, provádět pravidelný úklid, zejména likvidaci a neškodné odstraňování neupotřebitelného materiálu nejlépe spálením a průběžnou dezinfekci stanovišť. Jako dezinfekční prostředek je možno použít roztok 0,5 % chlornanu sodného s 5 % hydroxidu sodného za dodržení bezpečnostních opatření nařízených výrobcem.
- 5) **Zajistit odebrání a odeslání směsných vzorků (max. od 10 včelstev v jednom směsném vzorku) včelí měli od včelstev na stanovištích v ochranném pásmu do k tomuto účelu akreditované laboratoře k vyšetření na původce moru včelího plodu ( Paenibacillus larvae ), pokud toto vyšetření vzorků již nebylo provedeno v posledních 12 měsících před datem tohoto Nařízení ( např. vyšetření zimní včelí měli v ochranném pásmu ). Požadavek na toto vyšetření řádně vyznačit na objednávce k vyšetření i na obalu vzorků !**
- 6) K zabránění případné možnosti rozšíření původce nákazy do chovů zdravých včel, zabalit odebrané vzorky zimní včelí měli do nepropustných obalů z PVC a odeslat ( prostřednictvím Základních organizací ČSV ) k vyšetření do takové laboratoře, která má akreditaci k tomuto druhu vyšetření a povolení od Státní veterinární správy ČR.
- 7) **Odebrat ( jako společný vzorek ) vzorky zimní včelí měli k současnému vyšetření na varoázu a mor včelího plodu nejpozději do 15.02.2012.** Pokud bude výsledek laboratorního vyšetření směsného vzorku zimní měli na mor včelího plodu pozitivní, nařídí KVS pro Olomoucký kraj chovateli opatření k vyloučení nebo potvrzení nákazy a provede klinickou prohlídku včelstev. **Požadavek na vyšetření na mor včelího plodu řádně vyznačit nejen na objednávce k vyšetření, ale i na obalu vzorků !**

**B.** KVS Olomouc **může**, v souladu s ust. § 17, odst. 4 veterinárního zákona, **povolit individuální výjimku** z ochranného a zdolávacího opatření, která se týká zákazu přemísťování včelstev **uvnitř** vymezeného ochranného pásma kolem jednoho ohniska ( viz A. bod 3 ), jestliže tím nedojde ke ztížení zdolání předmětné nákazy nebo ke zvýšení nebezpečí jejího šíření a to na základě písemné, odůvodněné žádosti chovatele, doložené negativním výsledkem vyšetření směsného vzorku měli.

#### Článek IV.

## Poučení o nákaze

Mor včelího plodu je nebezpečná nákaza postihující zavíčkovaný včelí plod. Nákaza se šíří infikovanou potravou včel, zalétlými včelami a roji, loupeží, infikovanými plásty, úly a včelařským příslušenstvím. Nákazu mohou rozšiřovat i roztoči a jiní škůdci. Spory původce se dostanou s potravou do trávicího traktu larev kde vyklíčí, pomnoží se, zničí buňky žaludeční výstelky a proniknou do hemolymfy a dalších tělesných tkání. Výrazné příznaky se projeví až u zavíčkovaného plodu. Plást bývá nepravidelně zakladen (mezerovitý plod), víčka jsou ztmavlá, propadlá, občas proděravělá. Napadené larvy mění barvu z perleťově bílé na šedožlutou až tmavohnědou a přeměňují se v lepkavou, hlenovitou hmotu, která se dá z buněk vytáhnout jako vlákno. Konečným stádiem rozložení larvy je příškvár, který pevně lpí na spodní stěně buňky a nelze ho odstranit bez porušení buňky.

Preventivními opatřeními jsou zejména :

zjišťování příčin zimních úhynů a slábnutí včelstev, zákaz používání plástů, vosků, medu a pylu z oblastí s neznámou nakažovou situací k chovu a ke krmení včel, sledování komerčních chovů matek a výroby mezistěn, zamezení přístupu včel do neobsazených úlů a včelího díla, udržování prázdných úlů bez včelího díla, vyhledávání a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev, provádění průběžné dezinfekce úlů, souší, včelařských potřeb a pomůcek, ošetření vosku při teplotě 117 ° C po dobu 60 minut ve všech provozovných vyrábějících mezistěny, nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení do chovu včel, zejména v případě neznámé nakažové situace v místě a době jejich původu, pravidelné plošné preventivní prohlídky, soustavné omezování intenzity varroázy včel, zvýšená bdělost po dobu nejméně 5 let po zániku ohniska nákazy a zrušení ochranného pásma, zákaz léčení moru a hniloby včelího plodu, likvidace nepoužívaných prázdných úlů a chovatelských zařízení, zejména pokud nejsou zabezpečeny proti přístupu včel a jsou se včelím dílem, pravidelná obnova včelího díla, obnova a náhrada starých úlů a bezodkladná likvidace vyřazených úlů, pravidelné vyšetřování směsných vzorků zimní měli včelstev na mor a hnilobu včelího plodu v rizikových oblastech, v komerčních chovech matek a před přemístěním včelstev, přetavení plástů s plodem na vosk u uhynulých včelstev a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev chovateli včel.

### Článek V.

Kontrolu dodržování povinností, stanovených tímto Nařízením budou provádět orgány státní správy ve věcech veterinární péče<sup>1</sup>. Za porušení povinností stanovených tímto Nařízením fyzickou osobou<sup>2</sup>, právnickou osobou nebo fyzickou osobou, oprávněnou k podnikání<sup>3</sup>, bude uložena pokuta.

<sup>1</sup> § 47, odst. 1, písm. b) zák. č.166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

<sup>2</sup> § 71, odst. 1, písm. c) a j) zák. č. 166/1999 Sb. ( veterinární zákon ) ve znění pozdějších předpisů

<sup>3</sup> § 72, odst. 1, písm. d), e) a m) zák. č. 166/1999 Sb. ( veterinární zákon ) ve znění pozdějších předpisů

## Článek VI.

V souladu s ustanovením § 76 odst.3 veterinárního zákona toto Nařízení Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení, jímž je den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje. Doba jeho platnosti se stanovuje do zrušení všech v něm uvedených mimořádných veterinárních opatření.

Nařízení je každému přístupné u KVS Olomouc, u Krajského úřadu Olomouc a u všech obecních a městských úřadů, jejichž území se týká.

KVS Olomouc rozhodne o ukončení těchto ochranných a zdlávacích opatření, jestliže v průběhu pozorovací doby **jednoho roku** po likvidaci včelstev a provedení ochranných a zdlávacích opatření v daných ohniscích nedojde ve zřízeném a vymezeném ochranném pásmu kolem ohnisek k dalšímu výskytu moru včelího plodu.

*č.j. 2011/3301/KVSM*

## OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

*MVDr. Aleš Zatloukal, v.r.*

*ředitel*

*Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj*

Vyvěšeno na úřední desku dne : .....

Sejmuto dne : .....